

**Internetconsultatie
Implementatiewet registratie uit-
eindelijk belanghebbenden**

april 2017

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Reactie op de implementatiewet.....	5
	2.1 Het nut van registratie	5
	2.2 Effecten voor de privacy	5
	2.3 Anticipatie	5
	2.4 De commanditaire vennootschap.....	6
3	Adviezen.....	8

1 Inleiding

Met dit advies reageert Netwerk Notarissen op het conceptwetsvoorstel 'Wijziging van de Handelsregisterwet 2007, de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme en de Wet op de economische delicten in verband met de registratie van uiteindelijk belanghebbenden ter implementatie van de vierde anti-witwasrichtlijn (Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden)', zoals dat op 31 maart 2017 op www.internetconsultatie.nl is geplaatst.

Het conceptwetsvoorstel is bedoeld voor de implementatie van de verplichting tot het houden van een centraal register met informatie over uiteindelijk belanghebbenden voortvloeiend uit Europese richtlijn 2015/849 (hierna: de richtlijn).

De uiteindelijk belanghebbende wordt hierna aangeduid met: 'ubo' (de afkorting van het Engelse begrip 'ultimate beneficial owner').

De door het handelsregister opgenomen gegevens over de ubo wordt hierna aangeduid als 'het ubo-register'.

De richtlijn strekt tot het voorkomen van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering.

Netwerk Notarissen is een landelijk samenwerkingsverband waarbij 150 notariskantoren in Nederland zijn aangesloten. Binnen het samenwerkingsverband wordt kennis gedeeld onder meer via opleidingen van een eigen Academie, het ontwikkelen van een kwaliteitsstandaard voor de dienstverlening van de aangesloten kantoren en het innoveren van de dienstverlening van notarissen.

Contactgegevens:

Arthur van Schendelstraat 650, 3511 MJ Utrecht, tel. 030 – 4100 710,
communicatie@netwerknotarissen.nl.

Utrecht, 27 april 2017

2 Reactie op de implementatiewet

2.1 Het nut van registratie

Netwerk Notarissen erkent de noodzaak om maatregelen te treffen voor het voorkomen van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering. Netwerk Notarissen ziet verschillende manieren waarop kwaadwillenden vrij eenvoudig een registratie als ubo kunnen vermijden. Als de registratie van de ubo wordt vermeden, heeft het ubo-register niet het beoogde effect.

Binnen de huidige internationale verplichtingen lijken er echter geen mogelijkheden te zijn om de invoering van het register aan te passen of uit te stellen.

2.2 Effecten voor de privacy

Netwerk Notarissen erkent dat belangen van privacy soms moeten wijken voor andere belangen, zoals veiligheid. Het instellen van het register maakt een inbreuk op de privacy omdat de vermogenspositie van personen met een financieel belang in een onderneming of een rechtspersoon openbaar wordt gemaakt. Vanuit het register kan eenvoudige wijze financiële informatie verzameld worden over individuen. Dat kan zowel maatschappelijk gewenste als ongewenste gevolgen hebben.

In het ubo-register worden geen adresgegevens openbaar gemaakt. De missende informatie over het adres kan echter betrekkelijk eenvoudig worden opgezocht via andere openbare registers, zoals het kadaster. In het ubo-register staan weliswaar geen geldbedragen, maar deze kunnen daar in veel gevallen makkelijk aan gekoppeld worden. Een kapitaalvennootschap publiceert cijfers, waaruit is af te leiden hoeveel liquiditeiten aanwezig zijn en wat de jaarlijkse rekenen zijn. Hierbij kan de vermogenspositie van de ubo ingeschat worden.

Netwerk Notarissen vraagt zich af of en op welke wijze is gekeken naar de andere registers waarin op grond van wettelijke bepalingen gegevens openbaar moeten worden gemaakt en naar het effect van het de informatie die deze registers in combinatie met elkaar bieden over een individu.

2.3 Anticipatie

Wij merken in de praktijk dat het komende ubo-register ervoor zorgt men maatregelen wil nemen ter beperking van de inbreuk op de privacy. Het gaat met name om personen die al dan niet direct aandelen bezitten in het kapitaal van een besloten vennootschap of naamloze vennootschap. Deze rechtspersonen zijn nu verplicht om financiële gegevens te publiceren. Daarmee is het vermogen van de rechtspersoon duidelijk, maar niet wie er gerechtigd is tot dat vermogen. Dat laatste is alleen het geval als iemand enig aandeelhouder is.

Overigens is nu al wel bekend bij de overheid wie gerechtigd is tot het vermogen van de rechtspersoon. Daarover wordt informatie verstrekt door de betreffende aandeelhouders, maar ook door notarissen. Alle overdrachten van aandelen moeten

immers plaatsvinden via een notaris en de notariële akten worden bij de overheid geregistreerd.

Anticipatie door ondernemers

Ondernemers anticiperen op de komst van het ubo-register door het vermogen te laten uitkeren door hun bv of nv. Een kapitaalvennootschap moet immers cijfers publiceren. Via het ubo-register wordt bekend via welke rechtspersonen welke personen tot welk vermogen (en de omvang daarvan) toegang hebben.

Het resultaat van dit anticiperen kan zijn dat in ondernemingen minder kapitaal achter de hand wordt gehouden voor toekomstige aankopen en investeringen.

Anticipatie door beleggers

Met beleggers bedoelen wij hier mensen die samen vermogenswaarden in een kapitaalvennootschap of via een stichting in stand houden.

Tot deze categorie behoren onder andere de volgende personen:

- aandeelhouders van een VBI in de vorm van een naamloze vennootschap;
- certificaathouders bij een stichting die familievermogen in stand houdt;
- aandeelhouders van een besloten vennootschap die zich alleen bezighoudt met het houden van bankrekeningen en beleggingen.

Deze beleggers kiezen er anticiperend op het ubo-register voor om te gaan beleggen via een lichaam dat geen cijfers hoeft te publiceren. Voor deze groep staat een inschrijving in het ubo-register gevoelsmatig (en in sommige gevallen ook feitelijk) gelijk aan het openbaar maken van het saldo op hun bankrekeningen. Bij de overheid maar ook bij hun adviseurs is overigens wel de omvang van het vermogen bekend; men wil echter niet dat de omvang van hun vermogen openbaar wordt via het ubo-register.

Gebruik van niet transparante lichamen

Netwerk Notarissen vraagt zich af of het neveneffect van het invoeren van het ubo-register is dat ondernemers en beleggers op grotere schaal gaan kiezen voor minder transparante structuren. De deelnemingen in andere lichamen kunnen worden overgedragen buiten het zicht van de overheid en ook buiten het zicht van notarissen, banken, accountants, advocaten, fiscalisten of andere meldingsplichtigen.

Beleid voor afscherming van gegevens

De anticipatie op invoering van het ubo-register kan grotendeels voorkomen worden als men erop kan vertrouwen dat gegevens worden afgeschermd. Een dergelijke afscherming is mogelijk als er sprake is van een risico op fraude, ontvoering, chantage, geweld of intimidatie. Daarvoor is een algemene maatregel van bestuur vereist. In de memorie van toelichting wordt een dergelijke algemene maatregel van bestuur al aangekondigd.

Deze toezegging geeft op dit moment nog geen zekerheid of iemand voor afscherming van gegevens in aanmerking komt. Dit zorgt voor ongerustheid bij personen die menen dat er voor hun een risico is op fraude, ontvoering, chantage, geweld of intimidatie. Door tijdig een concreet en voorspelbaar beleid voor afscherming van de gegevens aan te kondigen kan onnodige ongerustheid worden voorkomen en kan onnodige anticipatie worden voorkomen.

2.4 De commanditaire vennootschap

Het ubo-register is van toepassing op de commanditaire vennootschap. Bij een dergelijke vennootschap is minimaal één zogenaamde stille vennoot aanwezig. De betrokkenheid van deze stille vennoot bij de commanditaire vennootschap mag extern niet blijken nu zijn naam op grond van artikel 20 Wetboek van Koophandel in beginsel niet mag worden gebruikt in de naam van de commanditaire vennootschap. De stille vennoot mag op grond van ditzelfde artikel geen handelingen namens de commanditaire vennootschap verrichten (zelfs niet op grond van een volmacht van een beherende vennoot). Als de stille vennoten kwalificeren als ubo worden hun gegevens via het ubo-register openbaar. Daarom zou Netwerk Notarissen graag in de memorie van toelichting een verduidelijking zien van de gevolgen van deze openbaarheid voor de betreffende stille vennoten en voor de betreffende commanditaire vennootschap.

3 Adviezen

Het ubo-register moet worden ingesteld overeenkomstig de verplichtingen voor Nederland uit de richtlijn. De implementatie van dit register kan worden aangepast en nader ingevuld om de negatieve gevolgen van het register zo veel mogelijk te beperken. Deze nadere invulling kan met name ten uitvoer worden gebracht met de algemene maatregel van bestuur, waarvan vooralsnog geen voorstel bekend is bij Netwerk Notarissen.

Netwerk Notarissen raadt aan om:

- De proportionaliteit bij de invoering van het ubo-register opnieuw te toetsen en daarbij te betrekken dat er persoonsgegevens blijken uit andere openbare registers.
- Tijdig een concreet en voorspelbaar beleid voor afscherming van de gegevens van de ubo aan te kondigen. Wellicht is het een mogelijkheid om het risico op fraude, ontvoering, chantage, geweld of intimidatie aanwezig te achten vanaf een zeker eigen vermogen bij de rechtspersoon.
- De gevolgen voor de commanditaire vennootschap in de wetgeving te verduidelijken.